

Марченко І.В.,

*старший викладач кафедри іноземних мов
Національної академії внутрішніх справ*

РОБОТА З ТЕМАТИЧНОЮ ЛЕКСИКОЮ ПРИ НАВЧАННІ ПРОФЕСІЙНОГО МОВЛЕННЯ КУРСАНТІВ

Невід'ємною складовою фахової підготовки правоохоронців є іншомовна підготовка. Професійне мовлення - це функціонування мови в певній сфері суспільної практики, це мовне спілкування, яке характеризується використанням професійної лексики. Засвоєння фахових термінів і правил їх уживання є компонентами професійно-комунікативної системи. Іншими словами, професійне мовлення - це мовлення, пов'язане з професійними потребами, яке є основою ефективної професійної комунікації спеціалістів у певній галузі діяльності.

На жаль, рівень знань курсантів з іноземної мови не є високим, тому у викладачів виникає потреба в такій організації навчального процесу, яка б сприяла актуалізації набутих знань, максимально швидкому і якісному засвоєнню нової інформації і вдумливому використанню набутих знань на практиці, в тому числі в майбутній професійній діяльності.

Правильно відібрані тексти мають високий рівень інформативності, тим самим зумовлюють змістову цінність мовленнєвих висловлювань курсантів. Аутентичні тексти програмної тематики дають мовну та мовленнєву опору, зразок, основу для складання власних висловлювань або для переказу.

Для успішного навчання мовленню необхідно в навчальних цілях обмежити сфери спілкування курсантів, для того щоб вони опанували навички мовлення на відповідному мовному матеріалі. Це досягається змістом і об'ємом комунікації в межах тематики, а мовлення носить меж- тематичний характер.

Навчання професійному спілкуванню починається з відбору різних текстів з урахуванням спеціалізації та комунікативної орієнтованості. Також є важливим розробка ефективної системи вправ та відбір лексичних одиниць та граматичних структур для тренування мовленнєвих вмінь та навичок. [1]. На відбір лексичного мінімуму, що має відповідати цілям і змісту навчання англійської мови у ВНЗ, впливають тематичний план та відповідна кількість годин. Знання іноземної мови асоціюється із знанням слів, в той час як володіння

мовою - з лексичними навичками, які саме і забезпечують функціонування лексики у професійному спілкуванні. Отже лексичні навички слід розглядати як найважливіший і невід'ємний компонент змісту навчання іноземної мови, а їх формування та ситуативне вживання засвоєних лексичних одиниць при висловлюванні своїх думок в говорінні та на письмі, а також розуміння лексичних одиниць при читанні та аудіюванні в певному контексті саме і є метою навчання лексичного матеріалу. Лексична правильність мовлення курсантів визначається сталістю репродуктивних та рецептивних навичок, а також навичок обґрунтованої здогадки і навичок користування різними видами словників.

Засвоєння іншомовної фахової лексики передбачає як безперервне накопичення і розширення словникового запасу, так і оперування ним у різних видах діяльності - аудіюванні, говорінні, читанні та письмі. І це є тривала і трудомістка робота, яка супроводжується активною розумовою діяльністю.

Спосіб організації вправ є важливим для ефективного виконання завдань, які, залежно від тематики, виконуються у парах або індивідуально з подальшою демонстрацією результатів перед академічною групою. Важливо використовувати вправи з рольовою грою. Всі вони повинні бути вмотивованими, комунікативними, з рольовими компонентами, рецептивно-продуктивними, зазвичай усними. Всі завдання повинні ґрунтуватися на професійно важливому мовному матеріалі і бути спрямованими на розвиток професійних здібностей. Важливим є використання фахових автентичних аудіо-діалогів, які є зразком професійного мовлення.

У практиці викладання англійської мови зазвичай переважає фронтальна форма організації навчального процесу в системі «викладач - курсанти». Під час практичного заняття курсанти читають, перекладають текст, дають відповіді на запитання викладача, обговорюють прочитане, але найчастіше це відбувається за схемою «питання викладача - відповідь курсанта». Мають місце й діалоги, дискусії, рольові ігри, але успіх їх проведення прямо залежить від рівня володіння курсантами англійською мовою, їх готовності до взаємодії та від методичної та теоретичної підготовки викладача. Але, якщо академічна група має високий рівень володіння ІМ, можна більше часу приділяти підготовленому мовленню, роботі в парах та малих групах.

На основі вищесказаного можна стверджувати, що навчання англійської мови за професійним спрямуванням полягає у формуванні позитивної мотивації, тобто прагнення курсантів до практичного

оволодіння іноземною мовою як засобом отримання спеціальної інформації з фахового предмета, так і засобом спілкування у професійно-ділових ситуаціях. Ці функції реалізуються через тематику та зміст самого навчального матеріалу, зокрема фахових текстів з використанням спеціальної термінології.

Список використаних джерел

1. Теорія і практика формування іншомовної професійно орієнтованої компетентності в говорінні у студентів нелінгвістичних спеціальностей/ Бігич О. Б., Бондар Л. В., Волошинова М. М., Максименко Л. О., Огуй О. М., Окопна Я. В., Сімкова І. О. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://rep.knlu.kyrv.ua/xmlui/handle/787878787Jl84>